

Uitspraaknr. G656

Datum:

1 februari 2002

Soort geschil:

Interpretatiegeschil

Partijen:

Medezeggenschapsraad van openbare basisschool Hannie Schaft te Zandvoort (hierna: MR)
-tegen-

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zandvoort (hierna: bevoegd gezag)

De Commissie overweegt met betrekking tot de feiten:

Verloop van het geschil

Op 14 oktober 1999 heeft de personeelsgeleding van de MR een onderhoud met de wethouder onderwijs van de gemeente Zandvoort, waarin zij aan de wethouder uiteenzet hoe zij de verhouding met de oudergeleding en met name de voorzitter van de MR ervaart en waarin zij te kennen geeft dat zij op 2 november 1999 in de vergadering van de MR zal aankondigen de samenwerking met de oudergeleding op te schorten tot aan de verkiezingen, die in januari 2000 zullen worden gehouden.

Op 2 november 1999 legt de personeelsgeleding van de MR in de vergadering van de MR mondeling en schriftelijk de verklaring af dat zij de werkzaamheden in de MR opschort tot aan de verkiezingen in januari 2000 en wat haar beweegredenen zijn geweest om te komen tot dit besluit.

Op 18 november 1999 heeft de oudergeleding van de MR op haar schriftelijk verzoek van 2 november 1999 om in het gerezen conflict met de personeelsgeleding te bemiddelen een onderhoud met de wethouder onderwijs van de gemeente Zandvoort. In dit onderhoud heeft de oudergeleding naar voren gebracht dat zij totaal overrompeld is geweest door de kritiek die de personeelsgeleding over het functioneren van de MR en in het bijzonder van de voorzitter heeft geuit. De oudergeleding is bereid om op korte termijn uit de impasse te komen. In het onderhoud heeft het bevoegd gezag met de oudergeleding van de MR de afspraak gemaakt dat de beide geledingen vanaf 3 november 1999 onafhankelijk van elkaar optreden, zowel naar het bevoegd gezag als naar hun eigen achterban. Voorts zal door middel van bemiddeling gepoogd worden beide geledingen weer rond de tafel te krijgen.

Op 30 december 1999 heeft de oudergeleding van de MR een onderhoud met het hoofd sector burgers en bedrijven van de gemeente Zandvoort, aan wie de wethouder onderwijs heeft verzocht te bemiddelen in het gerezen conflict van de personeelsgeleding van de MR met de oudergeleding. In dit onderhoud wordt de afspraak gemaakt dat op 13 januari 2000 het gesprek met beide geledingen van de MR zal worden voortgezet en dat daarna de verkiezingen voor de MR zullen worden gehouden.

Op 13 januari 2000 hebben de oudergeleding en de personeelsgeleding van de MR onder leiding van het desbetreffende sectorhoofd een bespreking over de tussen beide geledingen ontstane situatie. In deze bespreking heeft het sectorhoofd met name aan beide geledingen het dringende verzoek gedaan om ervoor zorg te dragen dat in gezamenlijkheid en onder verantwoordelijkheid van de MR in januari 2000 de verkiezingen zouden kunnen worden georganiseerd. Op 17 januari 2000 heeft de personeelsgeleding te kennen gegeven niet op dit verzoek in te gaan.

Op 24 januari 2000 heeft het bevoegd gezag aan de directie van de school schriftelijk de opdracht gegeven om ervoor zorg te dragen dat in overeenstemming met het medezeggenschapsreglement een verkiezingscommissie wordt benoemd met inachtneming van de wensen die over de samenstelling daarvan bij beide geledingen van de MR leven. Een kopie van dit schrijven heeft het bevoegd gezag aan beide geledingen gestuurd.

Op 11 februari 2000 heeft de oudergeleding van de MR aan het bevoegd gezag schriftelijk meegedeeld dat het onder de huidige omstandigheden organiseren van verkiezingen onjuist is, omdat er geen garantie is om een herhaling van de situatie die nu is ontstaan te voorkomen. De oudergeleding doet daarom het voorstel om de personeelsgeleding (deels) te vervangen. Per ommekeer heeft het bevoegd gezag op 11 februari 2000 aan de oudergeleding meegedeeld dat het niet op de suggestie van de oudergeleding zal ingaan, maar dat aan de directie van de school is verzocht om ervoor te zorgen dat een verkiezingscommissie zal worden aangesteld.

Op 14 juni 2000 heeft het bevoegd gezag aan zowel de personeelsgeleding als de oudergeleding

ieder afzonderlijk het voorgenomen besluit van het bestuursformatieplan en het voorgenomen besluit van het houden van een onderzoek tot wijziging van de directiestructuur voor het openbaar onderwijs in de gemeente ter instemming dan wel advies voorgelegd.

Op 21 juni 2000 heeft het bevoegd gezag de beide geledingen van de MR uitgenodigd voor een overleg begin juli 2000. Naar aanleiding hiervan heeft de personeelsgeleding op 28 juni 2000 schriftelijk aan het bevoegd gezag laten weten dat zij zich op het standpunt stelt dat er formeel geen MR meer is, omdat de zittingstermijn van de leden is verstreken. Zij merkt zichzelf daarom aan als voormalige personeelsgeleding en ziet dit op gelijke voet voor de oudergeleding. Zij wenst verder niet meer te discussiëren.

Op 28 juli 2000 heeft het bevoegd gezag de oudergeleding uitgenodigd voor een overleg op 4 augustus 2000 over onder meer het houden van verkiezingen. Hierbij wijst het bevoegd gezag erop dat de directeur van de andere openbare basisschool in de gemeente een taak zal krijgen.

Op 12 oktober 2000 heeft de directeur van de andere openbare basisschool namens het bevoegd gezag schriftelijk de oudergeleding uitgenodigd voor nader overleg over het tot stand brengen van een nieuwe medezeggenschapsraad.

Bij brief van 2 november 2000 heeft het bevoegd gezag de oudergeleding meegedeeld welke toezeggingen het eerder heeft gedaan ter zake van het verbeteren van de medezeggenschap en welke maatregelen het zal nemen om daaraan gevolg te geven. Eveneens heeft het bevoegd gezag in deze brief meegedeeld dat het de juistheid van de eerder door de oudergeleding gemaakte opmerkingen over het functioneren van de medezeggenschap onderschrijft. Het bevoegd gezag verzoekt de oudergeleding om thans alle medewerking te verlenen aan de organisatie van de verkiezingen.

Op 3 april 2001 heeft het bevoegd gezag aan de oudergeleding van de MR schriftelijk meegedeeld dat het nog eenmaal overleg wenst te voeren over de totstandkoming van een nieuwe MR, maar het constateert tevens dat tot nu toe de organisatie van de verkiezingen om allerlei redenen is uitgesteld. Het bevoegd gezag heeft hierbij opgemerkt dat de directeur van de andere openbare basisschool de aanwijzing heeft gekregen om de verkiezingen te organiseren en dat de leden van de huidige MR op grond van artikel 5, lid 2 van het medezeggenschapsreglement zijn afgetreden op het moment dat de zittingsperiode is verstreken.

Op 18 mei 2001 heeft de directeur van de andere openbare basisschool zich in een rondschriven tot alle ouders en verzorgers van leerlingen gewend met de oproep om kandidaten te melden voor de verkiezingscommissie. Hierbij heeft hij reeds meegedeeld dat hij door het bevoegd gezag is gemandateerd om ingeval er geen voldoende kandidaten zijn, zelf te voorzien in de (verdere) samenstelling van de verkiezingscommissie. Op 31 mei 2001 heeft de desbetreffende directeur in een rondschriven aan de ouders en verzorgers van alle leerlingen van de school meegedeeld dat de verkiezingscommissie door gebrek aan kandidaten zal bestaan uit een leerkracht van de school, een ambtenaar van de gemeente en hemzelf. Hij verzoekt ouders zich kandidaat te stellen voor de MR.

Op 13 juni 2001 heeft de oudergeleding van de MR bij de Commissie het interpretatiegeschil aangemeld met betrekking tot de vragen:

- of het bevoegd gezag in de gegeven omstandigheden de bevoegdheid toekomt om in afwijking van artikel 6, lid 1 van het medezeggenschapsreglement verkiezingen te doen organiseren;
- of de samenstelling van de verkiezingscommissie een juiste is geweest;
- of het bevoegd gezag het reeds ingevoerde schoolplan en de schoolgids aan de MR ter instemming had dienen voor te leggen.

De Commissie heeft dit geschil in behandeling genomen en op 5 september 2001 zitting gehouden. Voor deze zitting heeft de Commissie ook de sedert de verkiezingen van 3 juli 2001 nieuw samengestelde MR uitgenodigd. Deze is niet ter zitting verschenen.

Vervolgens is op basis van de tussenuitspraak van de Commissie van 18 oktober 2001 uitdrukkelijk aan de leden van de nieuw samengestelde MR de vraag voorgelegd of de nieuwe leden van de MR de behandeling van het door de leden van de voormalige MR ingediende interpretatiegeschil wensten over te nemen. Op 24 oktober 2001 heeft de nieuw samengestelde MR meegedeeld dat hij het geschil niet wenste door te zetten.

Aangezien in het aangemelde interpretatiegeschil impliciet ook de vraag ligt begrepen of de wijze waarop de verkiezingscommissie tot stand is gekomen, effect heeft op de legitimiteit van de gehouden verkiezingen op basis waarvan de MR opnieuw is samengesteld, heeft de Commissie eveneens aan de voormalige leden van de MR verzocht aan te geven of het aangemelde geschil werd gehandhaafd.

Op 30 november 2001 hebben zij te kennen gegeven dat zij uitspraak wensten in het aangemelde interpretatiegeschil

Ter zake van het interpretatiegeschil heeft de MR het volgende standpunt naar voren gebracht:

De oudergeleding van de MR deelt mee dat naar haar mening de MR rechtens bestaat, ook al is de zittingstermijn van de leden van de MR verstreken. Naar haar oordeel zijn er drie vacatures, aangezien de leden vanuit het personeel als personeelsgeleding door het opschorten van de samenwerking met de oudergeleding zijn afgetreden. De oudergeleding gaat er daarom van uit dat haar leden tezamen thans rechtens de MR vormen en bevoegd zijn tot aanmelding van het interpretatiegeschil.

Hierbij merkt de MR op dat zij herhaalde malen bemiddelingsvoorstellen heeft gedaan om de MR weer compleet te krijgen en dat het feit dat de personeelsgeleding thans bij de aanmelding van het geschil niet betrokken is geweest bij de besluitvorming daarover niet aan de MR kan worden tegengeworpen. De MR wijst hierbij met name op de verklaring van de personeelsgeleding van 26 juni 2000, waarin de personeelsgeleding zelf meldt dat zij niet meer in functie is.

Over het innemen van het standpunt door het bevoegd gezag dat de ouder-leden vanaf het verstrijken van de zittingstermijn defungerend zijn, deelt de MR mee dat hem dit standpunt bevreemdt, omdat het bevoegd gezag nog tot 24 januari 2001 zich op het standpunt heeft gesteld dat de oudergeleding nog in functie was. In een groot aantal brieven is de oudergeleding telkens benaderd als in functie. Bovendien wijst de MR erop dat ook indien ervan wordt uitgegaan dat de oudergeleding door het verstrijken van de zittingstermijn defungerend is, de ouderleden nog wel vanuit de demissionaire status gehouden zijn zorg te dragen voor de directe belangen van de MR.

Ter zake van het doen organiseren van de verkiezingen deelt de oudergeleding van de MR mee dat de bevoegdheid daartoe op grond van artikel 6, lid 1 van het medezeggenschapsreglement bij de MR berust en niet aan het bevoegd gezag toekomt. De MR heeft dan ook het bevoegd gezag gesommeerd de verdere voorbereidingshandelingen voor de verkiezingen te staken, maar het bevoegd gezag heeft zich daar niets aan gelegen laten liggen. De oudergeleding van de MR brengt hierbij voorts naar voren dat zij altijd de bereidheid heeft gehad en betoond om mee te werken aan het houden van verkiezingen. Zij heeft met betrekking tot het houden van verkiezingen wel gesteld dat in dat geval gewaarborgd diende te zijn dat de medezeggenschap voldoende gestalte kreeg en dat de oudergeleding van de nieuwe MR niet opnieuw buiten spel zou worden gezet.

Wanneer het bevoegd gezag thans haar bevoegdheid om te interveniëren doet steunen op artikel 3 van het reglement, merkt de MR op dat die stellingname van het bevoegd gezag zijns inziens niet juist is. Deze bepaling kan daarvoor slechts een aanknopingspunt bieden, indien de zittende MR geen redelijk belang heeft om niet tot benoeming van een verkiezingscommissie over te gaan. In de gegeven situatie is daarvan geen sprake.

Met betrekking tot de samenstelling van de verkiezingscommissie brengt de MR naar voren dat de Wet medezeggenschap onderwijs 1992 noch het medezeggenschapsreglement bepalingen bevatten over de vraag welke personen deel kunnen uitmaken van de verkiezingscommissie. Toch komt het de MR voor dat de leden van de verkiezingscommissie tenminste onafhankelijk dienen te zijn. In de gegeven situatie is daarvan geen sprake geweest.

Over het aan de MR voorleggen van het schoolplan en de schoolgids merkt de MR op dat beide beleidsstukken door het bevoegd gezag nimmer aan de MR ter instemming zijn voorgelegd, terwijl deze beide stukken inmiddels wel zijn vastgesteld en vanaf 1 augustus 1999 in de school worden gehanteerd.

Ter zake van het interpretatiegeschil heeft het bevoegd gezag het volgende standpunt naar voren gebracht:

Het bevoegd gezag deelt mee dat de Commissie de MR niet ontvankelijk in het geschil dient te verklaren. De drie ouderleden, die het geschil hebben aangemeld, missen de bevoegdheid daartoe, omdat zij door het verstrijken van de zittingstermijn geen lid meer zijn van de MR. Het bevoegd gezag wijst hierbij op artikel 5 van het medezeggenschapsreglement. Er is als het ware sprake in deze situatie van een lege MR. Het bevoegd gezag heeft op verschillende wijzen langs de koninklijke weg dit vacuüm trachten op te lossen, maar dit is telkens niet gelukt.

Tevens merkt het bevoegd gezag op indien de drie ouderleden wel als MR ontvankelijk worden geacht in het geschil, zij het besluit om het geschil aan te melden niet op de in het huishoudelijk reglement van de MR voorgeschreven wijze hebben genomen, omdat zij de leden van de personeelsgeleding in

deze besluitvorming niet hebben betrokken. Indien immers de ouderleden wel bevoegd waren om ondanks het verstrijken van de zittingstermijn op te treden voor de MR, dan waren de leden van de personeelsgeleding dit ook. Ook op andere punten is niet gehandeld in overeenstemming met de in het huishoudelijk reglement voorgeschreven wijze van het nemen van besluiten. Daarom is er geen sprake geweest van een rechtsgeldige besluit tot aanmelding van het geschil.

Daarnaast brengt het bevoegd gezag naar voren dat het niet zelf de verkiezingen heeft willen organiseren, maar dat het de impasse heeft wens te doorbreken door een verkiezingscommissie te installeren, die zorg zou dragen voor het houden van verkiezingen. Ingeval een MR niet bereid is om verkiezingen te organiseren, is als uiterst redmiddel het bevoegd gezag bevoegd om het medezeggenschapsreglement na te leven door een verkiezingscommissie te installeren. Het bevoegd gezag dient immers te voldoen aan zijn wettelijke verplichting om aan de school een MR te laten functioneren.

Wat de samenstelling betreft van de verkiezingscommissie merkt het bevoegd gezag op dat het geen beletselen ziet in de Wet medezeggenschap onderwijs 1992 of in het medezeggenschapsreglement voor de samenstelling van deze commissie in dit concrete geval. Het heeft geen andere mensen aangezocht buiten de directe kring van het bevoegd gezag en de school.

Het bevoegd gezag merkt tot slot op dat indien er een rechtsgeldige MR bestaat, het zeer zeker een concept-schoolplan of een concept-schoolgids aan de MR zou voorleggen.

De Commissie overweegt ten aanzien van het recht:

Over de ontvankelijkheid van het aangemelde interpretatiegeschil:

De Commissie is gezien de feiten en omstandigheden van deze zaak van oordeel dat het desbetreffende interpretatiegeschil rechtsgeldig is aangemeld. Het verweer van het bevoegd gezag dat ten tijde van de aanmelding van het geschil, er geen MR is dan wel een lege MR, moet in deze zaak worden verworpen. Blijkens de aan de Commissie overgelegde stukken en verstrekte informatie heeft het bevoegd gezag ermee ingestemd dat de zittingstermijn van de leden van de MR, die formeel op 29 januari 2000 verstreek, tot nader order werd verlengd. Het bevoegd gezag heeft immers in de periode na 30 januari 2000 diverse malen de beide geledingen van de MR schriftelijk benaderd als fungerende MR voor het verstrekken van advies dan wel instemming ten aanzien van een aantal door het bevoegd gezag voorgenomen besluiten. Ook op andere wijzen is niet gebleken dat het bevoegd gezag zich in de loop van de periode na 30 januari 2000 op het standpunt stelde dat de MR defungerend was.

Het verweer van het bevoegd gezag dat de besluitvorming tot aanmelding van het geschil niet op de daarvoor voorgeschreven wijze heeft plaatsgevonden, kan niet leiden tot niet-ontvankelijkheid omdat dit een interne, de MR zelf regarderende kwestie is.

Anders ligt dit ten aanzien van het feit dat de huidige nieuwe MR heeft meegedeeld om het door de vorige MR ingediende geschil niet langer voort te zetten. Aangezien de nieuwe MR in de plaats is getreden van de vorige MR, komt thans aan de nieuwe MR de bevoegdheid toe op te treden in een geschillenprocedure. De mededeling van de huidige, nieuwe MR is te zien als intrekking van het geschil. Daarnaast is de Commissie niet gebleken dat de rechtsgeldigheid van de totstandkoming van de nieuwe MR door enig rechtsmiddel is aangevochten. Dit in aanmerking nemend, is er geen sprake meer van een geschil waarover de LGC bevoegd is uitspraak te doen.

Voor zover de vorige MR het geschil wenst voort te zetten, is de Commissie dan ook van oordeel dat de vorige MR na het optreden van de nieuwe MR niet meer gerechtigd is als zodanig van de Commissie thans nog een inhoudelijke beslissing te vragen.

De Commissie acht het wel opportuun ten overvloedige aandacht te besteden aan de door de vorige MR in het aangemelde interpretatiegeschil opgeworpen vraag of het bevoegd gezag onder de gegeven omstandigheden de bevoegdheid toekwam om op 18 mei 2001 als eerste aanzet voor de organisatie van de verkiezingen van de nieuwe medezeggenschapsraad een oproep te doen voor kandidaten die zitting wensten te nemen in de verkiezingscommissie en deze verkiezingscommissie te benoemen. In deze vraag wordt immers impliciet de legitimiteit van de gehouden verkiezingen aan de orde gesteld.

In artikel 6 van het medezeggenschapsreglement van de openbare basisschool Hannie Schaft is bepaald dat de medezeggenschapsraad de verkiezingscommissie benoemt en ontbindt. De

verkiezingscommissie is belast met de leiding van de verkiezingen. Onder normale omstandigheden heeft de medezeggenschapsraad dan ook de bevoegdheid tot het aanzoeken en benoemen van de leden van de verkiezingscommissie.

In deze zaak zijn de omstandigheden evenwel zodanig afwijkend geweest dat het bevoegd gezag vanuit zijn algemene verantwoordelijkheid voor de gang van zaken op school in mei 2001 een eigen bevoegdheid toekwam om ervoor te zorgen dat in overeenstemming met het bepaalde in artikel 3, lid 1 van de Wmo 1992 wederom een door verkiezingen voldoende gelegitimeerde medezeggenschapsraad tot stand kwam. Weliswaar was er de iure vanaf 29 januari 2000 nog steeds sprake van een fungerende medezeggenschapsraad, maar de facto kon door het langdurig geen onderling overleg voeren tussen de beide geledingen geen sprake meer zijn van een naar algemene maatstaven voldoende functionerende medezeggenschapsraad.

Bovendien was door het verstrijken van de zittingstermijn op 29 januari 2000 een einde gekomen aan de legitimiteit van de medezeggenschapsraad. Op zichzelf is denkbaar dat vanwege bijzondere omstandigheden de zittingstermijn voor een korte periode, al dan niet stilzwijgend, wordt verlengd. Niet kan worden aanvaard dat de verkiezingen voor de nieuwe medezeggenschapsraad voor onbepaalde tijd worden uitgesteld. De Commissie stelt vast dat diverse pogingen van het bevoegd gezag om medewerking van de medezeggenschapsraad te verkrijgen voor het houden van verkiezingen zonder resultaat waren gebleven. In dat verband merkt de Commissie op dat de oudergeleding weliswaar diverse keren haar medewerking aan het houden van verkiezingen heeft toegezegd, maar dat deze medewerking telkens vergezeld is gegaan van een aantal voorwaarden. Op die wijze is een patstelling ontstaan. Om uit deze patstelling te geraken diende het bevoegd gezag op basis van zijn algemene verantwoordelijkheid voor de gang van zaken op school in te grijpen. Door ervoor te zorgen dat een verkiezingscommissie werd benoemd en dat verder op reglementaire wijze verkiezingen werden gehouden is opnieuw een voldoende gelegitimeerde medezeggenschapsraad tot stand gekomen.

De medezeggenschapsraad heeft tevens de vraag opgeworpen of de door het bevoegd gezag benoemde verkiezingscommissie wel een juiste samenstelling kent. In artikel 6 van het medezeggenschapsreglement van de openbare basisschool Hannie Schaft is enkel bepaald dat de verkiezingscommissie bestaat uit drie leden. Er is in artikel 6 noch in enige ander artikel van het medezeggenschapsreglement enige kwalitatieve voorwaarde gesteld aan de samenstelling van de verkiezingscommissie.

Conclusie

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot de conclusie dat de vorige MR van openbare basisschool Hannie Schaft ter zake van het aangemelde interpretatiegeschil niet ontvankelijk is.

Woerden, 1 februari 2002

Mr. B.K. Olivier, voorzitter

Mr. drs. G.J.M. Mense, secretaris